וועטער:
אמטייסטן קלאר און קיל

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

אידישן ווארט

THE ISRAELITE PRESS

זון אויפגאנג — 6.14.
זון אונטערגאנג — 6.26.

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנארע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

Vol. 21, No. 213. Wednesday Sept. 23, 1931.

Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג

מיטוואך יב׳ תשרי, תרצ״ב.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
SEP 23 1931

ווינניפעגער הילף פראָגראם גוטגעהייסן פון פראָווינץ

אנב-אורחא

פון מארק

״אויב איך האב איינגעשטימט צו ווערן דער פירער פון דער נייער רעגירונג, איז עס דערפאר, ווייל איך האב געוואלט באשיצן די אינטערעסן פון די ארבעטער. פון א פינאנציעלן וואמענס ברוך וואלטן די ארבעטער געליטן שווער ווי ווער ס׳איז אנדערש. איז עס בעסער פאר זיי און פאר די ארבעטס־לאזע צו קריגן ווייניקער, איידער גאר גארנישט ניט קריגן״.

אזוי אן ערך האט פרעמיער מאקדאנאלד בארעכטיקט זיין האנדלונג בנוגע א קאָאליציע מיט די קאנסערוואטיוון און ליבעראלן, און צושטימונג צו שניידן שכירות פון די רעגירונגס אנגעשטעלטע און חילף פון די ארבעטס־לאזע.

פרעמיער מאקדאנאלד, מיט זיין נייער רעגירונג, האבן אבער זייער אויפנאנצע ניט דערפילט. נאכדעם ווי זיי האבן מיט דיקטאטאריש ווילטלעך ארויסגעצוואונגען זייער עקאנאמישן פראגראם, און די באנקירן האבן זיי פאר זייער ״וואוול אינגלשליים״ באלויטן מיט א חלואה פון 400 מיליאן דאלאר, איז א נייער קריזיס נעקומען פונקט אזוי אומערוואַרטעט, ווי דער ערשטער.

נו, צו קיין צוזאמענברוך איז עס ניט געקומען. מיט אן אריינשפיצונג פון מאנרהים האט מען דעם חולה אפגעראַטעוועט פון צוזאמענברוך.

אבער וואס ווייטער? אן איינשפאר־ונג פון מארהיים מאכט מען געוויס־לאך אויף ״אחרן אדער אחרי״, ווען ס׳איז שוין ניטאָ פיל וואס אנצואווערן. און ווען עס געלינגט אפילו אפראטש ווען אזוי לאנג מיט אן מיטן מיט זונט צאצאלן פאר דער איינשפריצונג.

* * *

מיט דער צייטווייליקער אפשאפונג פונם ״נאלד סטאנדארד״, האט די ווייניקער פארחיט איר שטיקל רעזערוו פון גאלד, ווי דער פונט סטערלינג זאל ניט פאלן.

אבער דער פונט איז דערווייל גע־בליבן ״אן א מאטן״, — ריכטיקער, ״דער מאטע״ איז אוועקגעפארן אויף זעקס חדשים. איבערלאנדריק זיין קינד אויפן חסד פון א קאלטער, פראקטי־שער, נאך־פראפיטן לויפנדיקער וועלט.

דער הפקר־דיקער פונט האט דער־ווייל אפגעטעלט זיך ביי א פאל פון וואסערע 12 פראצענט. אבער מאמער טוט די וועלט א צווייפל, אויב ״דער מאטע״ וועט קומען צוריק אין אלט־חדשים ארום. אויב עס וועט מיט אים ניט פאסירן אן עקסידענט?

און מאמער ווערט עס אביסל אומרו־איק אין דער היים, ווי עס האט ערשט לעצטע וואך פאסירט מיט דעם ברי־טישן פלאט, — און דער ווייטערדיקער פאל פונם פונט קאן גורם זיין צו מאר־שארטן די שטימונג פון אומרו?

איז עס ניט אויסגעשלאסן, אז דער פונט זאל דורכדעם ווייטער פאלן, וואס קאן פירן צו גאנץ ערנסטע רעוולטאטן? — א פאר׳כשיפ־טער קריין!

* * *

דער פאל פונם פונט איז אין ענגלאנד אויסגענומען געווארן רוקא אן א געפיל פון פאנגיק, אדרבא, מען איז נאר קאנ־טיק אביסל צופרידן מיט דעם: א גע־פאלענער פונט וועט העלפן ענגלאנד צו קאנען קאנקורירן אויפן אויסלענ־דישן מארק, וואו מען צאלט מיט פרעמדע געלט.

וועט דער ענגלישער האנדל דורכדעם אביסל אויפלעבן, און אין לאנד וועט ווערן פריילאכער.

אבער דער פריין לינק דא אויבנאויף, איינשפארונגען מיט די ברי־טישע מאסן ווערן מיטאמאל ביליגער, און דער וואס האט נעכטן געהאט אין שפאר־קאסע הונדערט פונט, וואס איז ווערט נעווען 486 דאלאר, האט שוין היינט די זעל־בע הונדערטער, וואס איז ווערט בלוי 436 דאלאר, און מארגן קאן דערפון ווערן 300 דאלאר.

פראפעסאָר־ענגל וועלן ארימער ווערן אויך די גרויסע אינוועסטארן.

אבער ווער ווערט דאס מעל געווינען? אויב אלעמען מאכט מען געוויסע־לאך אויף ״אחרן אדער אחרי״, ווען ס׳איז שוין ניטאָ פיל וואס אנצואווערן. און ווען עס געלינגט אפילו אפראטש ווען אזוי לאנג מיט אן מיטן מיט זונט צאצאלן פאר דער איינשפריצונג.

* * *

מיט דער צייטווייליקער אפשאפונג פונם ״נאלד סטאנדארד״, האט די ווי־ניקער פארחיט איר שטיקל רעזערוו פון גאלד, ווי דער פונט סטערלינג זאל ניט פאלן.

אבער דער פונט איז דערווייל גע־בליבן ״אן א מאטן״, — ריכטיקער, ״דער מאטע״ איז אוועקגעפארן אויף זעקס חדשים. איבערלאנדריק זיין קינד אויפן חסד פון א קאלטער, פראקטי־שער, נאך־פראפיטן לויפנדיקער וועלט.

דער הפקר־דיקער פונט האט דער־ווייל אפגעטעלט זיך ביי א פאל פון וואסערע 12 פראצענט. אבער מאמער טוט די וועלט א צווייפל, אויב ״דער מאטע״ וועט קומען צוריק אין אלט־חדשים ארום, אויב עס וועט מיט אים ניט פאסירן אן עקסידענט?

און מאמער ווערט עס אביסל אומרו־איק אין דער היים, ווי עס האט ערשט לעצטע וואך פאסירט מיט דעם ברי־טישן פלאט, — און דער ווייטערדיקער פאל פונם פונט קאן גורם זיין צו מאר־שארטן די שטימונג פון אומרו?

איז עס ניט אויסגעשלאסן, אז דער פונט זאל דורכדעם ווייטער פאלן, וואס קאן פירן צו גאנץ ערנסטע רעוולטאטן? — א פאר׳כשיפ־טער קריין!

* * *

דער פאל פונם פונט איז אין ענגלאנד אויסגענומען געווארן רוקא אן א געפיל פון פאנגיק, אדרבא, מען איז נאר קאנ־טיק אביסל צופרידן מיט דעם: א גע־פאלענער פונט וועט העלפן ענגלאנד צו קאנען קאנקורירן אויפן אויסלענ־דישן מארק, וואו מען צאלט מיט פרעמדע געלט.

וועט דער ענגלישער האנדל דורכדעם אביסל אויפלעבן, און אין לאנד וועט ווערן פריילאכער.

אבער דער פריין לינק דא אויבנאויף, איינשפארונגען עס, אז די ביליגאנען ווערן מיטאמאל ביליגער, און דער וואס האט נעכטן געהאט אין שפאר־קאסע הונדערט פונט, וואס איז ווערט נעווען 486 דאלאר, האט שוין היינט די זעל־בע הונדערטער, וואס איז ווערט בלוי 436 דאלאר, און מארגן קאן דערפון ווערן 300 דאלאר.

פראפעסאָר־ענגל וועלן ארימער ווערן אויך די גרויסע אינוועסטארן.

אבער ווער ווערט אלעמען מעל